

Theo Orth

Theodorus Orth is geboren op 4 mei 1901 in Hees. Hij was de zoon van Hendricus Orth en Elisabeth van Zachten.

In 1918 nam hij dienst en werd verbonden aan de Koloniale troepen voor zes jaar. Hij trouwde in 1927 in Poerworedjo met de inlandse vrouw Inem. Een jaar later ging hij met verlof naar Nederland. Ze kregen twee dochters (1931 en 1938). In 1935 werd hij eervol uit militaire dienst ontslagen.

Hij was scoutsleiding (vaandrig) bij de katholieke St. Sebastiaangroep van het NIPV in Poerworedjo, NOI. Broeder Nicasius was hier groepsleider en hopman en Schwab Akela. In 1936 organiseerden ze een kamp samen met de scouts uit Djokjakarta. Een jaar later werd dit herhaald.

Voor de Katholieke Padvindders
De Katholieke Padvindders van Poerworedjo en Djokjakarta zullen van 13 tot 17 Juli een gezamenlijk kamp houden op voor dit doel bijzonder geschikt en mooi terrein tusschen Poerworedjo en Djenar. Het kamp zal onder leiding staan van den Eerw. Br. Nicasius, hopman van de Poerworedjische Padvindders. De Z. E. Heeren Pastoors de Lange en Rietra, groepsaalmoezeniers resp. van Poerwedjo en Djokjakarta zullen eveneens aan het kamp deelnemen.

De St. Sebastiaangroep der Kath. verkenners van Poerworedjo had op onnavolgbare wijze de organisatie van het groote kamp verzorgd. Hiervoor komt een eersaluut in het bijzonder toe aan den Groepsleider, den Eerw. Br. Nicasius, den Groepsaalmoezenier Pastoor De Lange, den Kampleider Akeela Schwab en den voorzitter der Jury, vaandrig Orth.

收容所 Camp	18. 5. 30 福同 福同	番号 No.	116
姓名 Name	Orth, Theodorus	生年月日 Date of Birth	1901. 5. 4
国籍 Nationality	オランダ	所属部隊 Unit	2- DEP. INF. BEE POERWOREDO
捕虜身分 Place of Capture	ジャバ	捕虜年月日 Date of Capture	1942. 3. 8
父ノ名 Father's Name	ORTH, Hendricus	母ノ名 Mother's Name	Orth, Elisabeth
本籍地 Place of Origin	Hees, Nederland	職業 Occupation	
通報先 Destination of Report	POERWOREDO	特記事項 Remark	52553

備考欄 Other Information
昭和18年5月20日福同 收容所へ移管(分中隊)
茶屋原隊容所へ移管(内地へ送附)
第4中隊 内地移管(2) 昭南本隊
昭和18年7月10日 昭南本隊へ送附(2) 昭南(2)
昭和18年7月20日 昭南本隊へ送附(2) 昭南(2)

Tijdens de mobilisatie was hij als gepensioneerde Sergeant bij de infanterie bij het 2e Dep. Inf in Poerworedjo. Hij werd op 8 maart 1942 krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. Op 4 januari 1943 ging hij met de Harugiku Maru 1 (ook aangeduid als Van Waerwijck) met 992 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Batavia naar Singapore. De krijgsgevangenen aren afkomstig uit verschillende kampen op Java, o.a. het 10e Bataljon in Batavia. Deze krijgsgevangenen behoorden tot Java Party 7, de zevende groep krijgsgevangenen van Java. De omstandigheden aan boord waren redelijk. Na drie dagen kwam het schip aan in Singapore waar de krijgsgevangenen met vrachtauto's werden overgebracht naar het Changi-kamp. Van daar gingen ze met de trein naar Thailand om te werken aan de Birma-spoorweg.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden

in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Vanuit Thailand werd hij naar Japan gebracht waar hij gevangen gezet werd in kamp Fukuoka 7B. Ze moesten daar onder andere werken in kolenmijnen. Het kamp werd geëvacueerd op 12 september 1945.

Hij ontving het Oorlogshedenkingskruis en het Ereteken voor Oorlog en Vrede. Hij vertrok in 1950 naar Nederland.

Meer informatie

[Theodorus Orth \(1901 - d.\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Geboorte Theodorus Orth op 4 mei 1901 te Hees \(Nijmegen\) » Open Archieven](#)

[Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 07 jan 1929 - Art. 132 | Delpher](#)

[De koerier » 14 jul 1936 - Art. 38 | Delpher](#)

[De koerier » 20 jul 1936 - Art. 35 | Delpher](#)

[De koerier » 04 mei 1937 - Art. 32 | Delpher](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Harugiku Maru 1](#)

[Kampen in Japan \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Fukuoka 7B](#)

[Registratie Theodorus Orth \(uit de periode 1815-1949\) » Open Archieven](#)

[Registratie Theodorus Orth \(uit de periode 1815-1949\) » Open Archieven](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.